

Tres itineraris i escaig pels grans museus d'art

És cada vegada més freqüent el fenomen de la migració desembral. Engrescades per la proliferació de ponts, túnels i àdhuc aqüeductes, a més de les poc respectades festes de família que aconsellen aguantar entre quatre parets nebots, sogres, iaies i cosins llunyans, les masses es bolquen al consum, l'esquí o el turisme cultural, aprofitant alhora les ofertes de les línies aèries de baix cost. Oi que els bàrbars baixen d'Europa per beure a baix preu durant l'estiu? Ara és la nostra oportunitat de visitar el bo i millor de l'art occidental i comprovar que l'euro ha retallat distàncies entre pobles...

EL TEMPS us proposa, davant d'aquest desembre que ens ha obert les portes, periples per diverses ciutats occidentals, flexibles, connectats, depenent del temps, diners, gustos artístics i preferències climatològiques del turista.

El punt de sortida podria ser París, encara que Londres tampoc no està malament.

La "ciutat llum" ens ofereix una gegantina revisió del moviment dadaïsta en l'edifici futurista del Centre Georges Pompidou. L'exposició presenta un panorama de les múltiples expressions dadaïstes com les que trobem a Zuric, Berlín, Hannover, Colònia, París i Nova York entre el 1916 i el 1924, període en què la majoria dels grups dadaïstes es dispersaren o bé es passaren al surrealisme. Més de mil obres cabdals de cinquanta artistes: revistes, manifestos, pintura, escultura, cinema a cura d'artistes del nivell de Hans Arp, Raoul Hausmann, Grosz, John Heartfield, Kurt

Schwitters, Max Ernst, Picabia, Man Ray, Duchamp, Aragon, Hugo Ball, André Breton, Eluard, Marcel Janco, Tzara, Hans Richter, etc. Fins al 9 de gener.

Al mateix Pompidou, "Big Bang. Destrucció i creació en l'art del segle XX" (fins al 27 de març), el centre presenta les seves col·leccions seguint un criteri temàtic interdisciplinari, no cronològic. Una mica a la manera del que va fer la Tate Modern un parell d'anys enrere, ampliant els temes al voltant dels quals articulen el discurs expositiu: destrucció, creació, deconstrucció, arcaisme, sexe, guerra, subversió, malenconia i encantament.

Al Grand Palais trobem dues magnífiques exposicions: l'una reflexiona sobre la "Malenconia. Geni i bogeria a Occident" (fins al 16 de gener). Considerada malaltia dels genis, i interpretada contemporàniament com a "depressió", la mostra repassa la iconografia artística d'aquest fenomen des de l'antiga Grècia fins als nostres dies. Obres d'artistes

com Dürer, La Tour, Goya, Friedrich, Delacroix, Van Gogh, Munch, De Chirico, Picasso, etc. L'altra gran exposició del Grand Palais és la dedicada a quatre grans artistes vienesos de principi del segle XX: "Klimt, Schiele, Moser i Kokoschka. Viena 1900" (fins al 23 de gener). Una etapa d'esplendor que seria esclafada entre la decadència d'una cultura i l'esfondrament d'un imperi després de la Primera Guerra Mundial.

A l'antiga estació de tren d'Orsay, reformada –no sense polèmica– per l'arquitecta Gae Aulenti, i destinada a Museu de l'Art Francès del segle XIX, hi ha una exposició magnífica, "L'art rus de la segona meitat del segle XIX: a la recerca d'identitat" (fins al 8 de gener), amb obres de Répine, Kramskoi o Savitski, i també altres de pertanyents a generacions posteriors, com Gontcharova, Larionov o Malevitx.

I encara una darrera exposició a la prestigiosa Fondation Cartier, dedicada al peculiar creador audiovisual "Ron Mueck" (fins al 19 de febrer), que ha creat per a l'ocasió un conjunt d'escultures –dues de gegantines– hiperrealistes, en silicona i acrílic.

Londres, gairebé a la mateixa distància de París que el nostre punt de sortida, ofereix també un ampli ventall d'exposicions de primer nivell: la Tate Britain presenta la col·lectiva "Degas, Sickert and Toulouse-Lautrec: London and Paris 1870 – 1910" (fins al 15 de gener), que analitza el diàleg creatiu que hi hagué entre els artistes britànics i francesos durant un període de temps en què es gestaren les avantguardes.

La mateixa institució presenta, alhora, els quatre finalistes del sempre discutit Turner Prize 2005, aquesta vegada amb la presència de Darren Almond, Gillian Carnegie, Jim Lambie i Simon Starling. El premi és de 40.000 euros. Fins al 22 de gener, encara que aquest 5 de desembre ja s'haurà sabut el nom del guanyador.

I a la Tate Modern, en un acte insòlit, dedica una àmplia retrospectiva al pioner de l'estil naïf, "Henri Rousseau" (fins al 5 de febrer), el qual no gaudia d'antologia en aquest país des de feia gairebé un segle. L'art de Rousseau inspirà –o divertí– coetanis com Picasso, Magritte o Max Ernst.

Aquesta mateixa institució es reserva una carta més contemporània en la

El Ps1 és un centre d'art nascut de la voluntat del MoMA d'exposar l'art emergent més arriscat

monogràfica dedicada al fotògraf canadenc "Jeff Wall" (fins al 8 de gener), composta per 50 obres en gran format, la majoria retroil·luminades, com les emblemàtiques *A sudden gust of wind* (1993), *Milk* (1984) o *Trân Duc Vân* (1988-2003).

I al Victoria and Albert Museum, hi ha una gran exposició retrospectiva, "Diane Arbus Revelations" (fins al 15 de gener), sobre les millors imatges preses per aquesta artista (1923-1971) que, mitjançant el seu treball al Nova

York dels anys cinquanta i seixanta, revolucionà l'art de la fotografia.

En direcció a Occident, saltem de Londres a Nova York. Són sis hores de viatge; un no-res comparat amb el que podem trobar a la capital del món modern.

Al Metropolitan Museum hi ha sis grans exposicions, de les quals en destacaré tres: "Vincent van Gogh: The Drawings" (fins al 31 de desembre), que aplega més de cent dibuixos del genial pintor holandès, alguns d'inè-

Esquerra, *Selva amb sol ponent*, d'Henri Rousseau (Tate Modern de Londres). Sobre aquestes ratlles, *Simfonia en blanc*, de Whistler. A la pàgina següent, *Anunciació*, de Fra Angelico (Metropolitan Museum de Nova York).

Edits. "Fra Angelico" (fins al 29 de gener), que és la mostra més gran dedicada a l'únic beat de l'Església catòlica pioner del quatrecentisme pictòric: 75 pintures, dibuixos i manuscrits il·luminats que comprenen tots els períodes de la carrera artística (1410-1455). I "Santiago Calatrava: escultu-

Recuperem els Furs Enric Solà i Palerm

PROXIMA APARICIO

Dins la Corona d'Aragó, els valencians eren un regne amb àmplies llibertats. Tenien les seues pròpies Corts, el seu govern i sistema judicial i una hisenda pròpia, i es regien per normes autòctones: costums, privilegis reials, actes de Cort i les més importants de totes: els Furs.

Edicions 314
Col·lecció "Quaderns 314"

314 Enric Solà i Palerm
Recuperem els Furs

www.tresiquatre.com

Quina lenta agonía, la dels ametlers perduts Toni Cucarella

Aquesta novel·la reconstrueix aspectes de la vida i les creences en un barri humil i perifèric de la ciutat de Xàtiva a finals dels seixanta. Un darrer reducte on encara sobreviu la cultura popular del poble valencià, en un món que, no obstant, prenuncia la seua desaparició just abans que la humanitat ha de posar els peus a la Lluna.

Edicions 314
Col·lecció "El grill"
Núm. 65

www.tresiquatre.com

El rei del rock Víctor Cotliure

El rei del rock és una sàtira de les "lectures recomanades" als instituts, la literatura pretensament adequada per als nostres adolescents que els nostres adolescents no suporten. Amb un llenguatge cru i unes situacions divertides i delirants, però perfectament realistes, aquesta novel·la escandalitzarà els pares i els professors, però encantarà els estudiants.

Edicions 314
Col·lecció "El grill"
Núm. 64

www.tresiquatre.com

'Fra Angelico', al Metropolitan de Nova York, és la mostra més gran dedicada al pioner del quatrecentisme pictòric

ra en l'arquitectura" (fins al 6 de març), que mostra escultures en marbre i bronze, i nombrosos dibuixos i models arquitectònics de l'arquitecte espanyol més internacional, per demostrar com incorpora aquestes peces en els edificis.

Al Museu d'Art Modern (MoMA) destaca una exposició magnífica, "Re-

re el visible: l'art d'Odilon Redon", (fins al 23 de gener). Aquest artista francès (1840-1916) transformà la seva visió del natural mitjançant visions obscures i fantasies tenebroses en les quals donava la volta als temes i gèneres més habituals del moment. Un simbolista, un maleït etern, o un surrealista *avant la lettre*? El Ps1 és un cen-

tre d'art nascut de la voluntat del MoMA d'exposar l'art emergent més arriscat. Ara Stephen Shore presenta "American Surfaces" (fins al 30 de gener), una sèrie de 300 fotografies de l'artista durant un viatge que creuà els EUA, entre 1972 i 1973. Una mena de *road movie*.

I fent un gir de 180 graus, tornem a Europa per Portugal. El Museu Serpentine, de Lisboa, un recent però ja prestigiós centre d'Art Contemporani, mostra dues exposicions força interessants: "Anschool II", una instal·lació de denúncia a cura de l'artista més contestatari de l'actualitat, Thomas Hirschhorn (fins al 29 de gener), i el fons de "Tableaux vivants" de la col·lecció del Museu (fins al 15 de gener), en el qual es reflexionarà sobre els conceptes espai/temps, mobilitat/immobilitat mitjançant la confrontació d'obres d'artistes portuguesos i internacionals, com Nam June Paik, Peter Campus, Damián Ortega i Rui Toscano, entre d'altres.

A Viena, l'Albertina Museum presenta una retrospectiva d'"Egon Schiele" (fins al 19 de març); i a l'altre extrem d'Europa, al Museu de l'Hermitage, a Sant Petersburg, la torna centreeuropea: "Viena i Budapest, entre dos segles 1873-1920" (fins al 22 de gener): més de 450 peces a la recerca d'un moment cultural europeu genuí de l'Est en el seu apogeu. Un món i una cultura que s'ensorraren amb la Primera Guerra Mundial, la revolució russa i l'esfondrament de l'imperi austrohongarès.

Ricard Mas

PUBLICACIONES
UNIVERSITAT D'ALICANT

Fanny Rubio
LAS REVISTAS POÉTICAS ESPAÑOLAS 1939-1976
Una recuperación imprescindible

<http://publicaciones.ua.es>

ANUNCIA'T A ELTEMPS

Quina és la manera més eficaç d'oferir els teus productes i serveis?

DEPARTAMENT DE PUBLICITAT

Catalunya País Valencià Illes Balears
932 384 262 963 535 100
publicitat@eltemps.net

ELTEMPS www.eltemps.net

Tota la informació al teu abast amb només un clic!